Svenska Fotbollförbundets informations- och utbildningsplan mot matchfixning och otillåten vadhållning

- fastställd av Svenska Fotbollförbundets styrelse den 16 augusti 2021.

Bakgrund och syfte

Svenska Fotbollförbundet (SvFF) har bl.a. som uppgift att säkerställa fotbollens integritet och trovärdighet samt att verka för att fotbollsmatcher genomförs på sportsliga grunder i enlighet med fotbollens regelverk. Matchfixning, dvs. vadhållningsrelaterad otillbörlig manipulation av matcher, är det största hotet mot fotbollens integritet och trovärdighet. Det är en företeelse som utgör ett allvarligt angrepp mot fotbollens själ och principen om fair play samt den grundläggande idén om att alla matcher ska avgöras på sportsliga grunder utan ovidkommande hänsyn.

Svensk fotboll på alla nivåer och i alla funktioner står enade för att kraftfullt förebygga och beivra alla former av manipulation och försök till manipulation av fotbollsmatcher samt otillåten vadhållning. I detta arbete ska SvFF ha ett nära samarbete med bl.a. våra medlemsföreningar, Riksidrottsförbundet (RF), Svensk Elitfotboll (SEF), Elitfotboll Dam (EFD), Föreningen Ettanfotboll, Spelarföreningen, FIFA och UEFA. Därutöver ska SvFF ha en öppen dialog och samarbeta med berörda myndigheter, däribland Spelinspektionen, polis och åklagare samt AB Svenska Spel och övriga spelbolag som har licens att bedriva vadhållning i Sverige.

Den 1 juni 2015 trädde Idrottens reglemente om otillåten vadhållning samt manipulation av idrottslig verksamhet (nedan benämnt Matchfixningsreglementet eller MFR) i kraft. Förutom bestämmelser om otillåten vadhållning samt förbud mot manipulation, föreskrivs i MFR att specialidrottsförbund (SF) ska upprätta en plan för information och utbildning. I december 2015 antog därför SvFF:s styrelse svensk fotbolls första informations- och utbildningsplan mot matchfixning.

SvFF har nu vidareutvecklat informations- och utbildningsplanen, som övergripande slår fast var, när och hur SvFF ska informera och utbilda för att motverka matchfixning och otillåten vadhållning inom svensk fotboll. Planen är inte avsedd att vara heltäckande, utan ska ses om en miniminivå över vilka informations- och utbildningsinsatser som ska genomföras. SvFF uppmuntrar alltså alla initiativ och åtgärder inom svensk fotboll som syftar till att förebygga och förhindra otillåten vadhållning och manipulation av våra matcher. Målet är att alla spelare, tränare, ledare, funktionärer och föreningar ska ha en god kännedom om företeelserna matchfixning och otillåten vadhållning samt de regelverk som omgärdar detta.

Utredning och bestraffning – när väl matchfixning eller otillåten vadhållning har förekommit – utgör i och för sig en viktig beståndsdel när det gäller att förebygga problemen, om inte annat som avskräckande exempel. Denna plan syftar dock främst till att beskriva det förebyggande arbetet, dvs. det som är inriktat på att minimera risken för att någon inom svensk fotboll överhuvudtaget involveras i matchfixning och otillåten vadhållning.

Denna plan är disponerad på så sätt att närmast nedan följer i vilka sammanhang som informations- och utbildningsinsatser bör förekomma och därefter exempel på hur informationen och utbildningen kan vara utformad.

Information och utbildning - när och var?

Som angetts ovan är avsikten att denna plan endast ska utgöra basen eller miniminivån – och inte utgöra någon begränsning – i fråga om vilka informations- och utbildningsinsatser som bör genomföras. Avsikten är att matchfixningfrågan regelbundet ska finnas med på agendan i alla sammanhang där företrädare för svensk fotboll är samlade. Detta för att säkerställa det ovan angivna målet att alla inom svensk fotboll ska ha en god kännedom om företeelserna matchfixning och otillåten vadhållning samt de regelverk som omgärdar detta.

Nedan följer en uppdelning av utbildningsinsatser utifrån olika målgrupper. I flera sammanhang kan man naturligtvis genomföra samordnade insatser, som är riktade mot flera grupper samtidigt.

Generell information på hemsida och sociala medier, m.m.

SvFF ska ha en särskild sektion om matchfixning på www.svenskfotboll.se vilken ska vara enkel att hitta och om möjligt komma upp som första träff vid en internetsökning på t.ex. ”svensk fotboll matchfixning” eller liknande. Av sektionen ska tydligt framgå hur SvFF ställer sig till matchfixning, vilket regelverk som gäller samt var man ska vända sig om man har information att lämna. Informationen ska vara samordnad med och hänvisa till RF:s särskilda matchfixninghemsida, www.minmatch.se. Det är även viktigt att distriktförbundens (SDF) hemsidor innehåller en hänvisning till denna sektion på SvFF:s hemsida. I de regelbundna utskick med aktuell information som sker per e-post till t.ex. SvFF:s medlemsföreningar och samarbetspartners ska matchfixningfrågan beröras vid lämpliga tillfällen.

I SvFF:s sociala medier (blogg, Facebook, Twitter etc.) ska vid lämpliga tillfällen matchfixningfrågan lyftas och belysas.

SvFF ska ha en beredskap för att med relativt kort varsel svara media i matchfixningfrågor med anknytning till svensk fotboll. SvFF:s integritets- resp. kommunikationsansvariga ska ha en samordnad rutin för sådan kommunikation. SvFF kan på detta sätt vara en garant för att korrekt information sprids till den breda fotbollsintresserade allmänheten.

Föreningar
Särskilt utbildningsfokus bör ligga på de föreningar med representationslag i fotbollsserier som regelbundet är föremål för vadhållning i Sverige eller utomlands. För närvarande rör det sig på herrsidan framförallt om Allsvenskan, Superettan, Ettan och div. 2. På damsidan är det främst OBOS Damallsvenskan och Elitettan som regelbundet är föremål för vadhållning. Föreningarna i OBOS Damallsvenskan, Elitettan, Allsvenskan, Superettan och Ettan ska ha en särskilt utsedd person, s.k. Integrity Officer, som är ansvarig för frågor om matchfixning och otillåten vadhållning. De ansvariga inom respektive förening ska utbildas centralt av SvFF i samverkan med berörd ligaorganisation. I Integrity Officerns ansvarsområde ska ingå bl.a. att informera och utbilda spelartruppen i representationslaget i frågor om matchfixning och otillåten vadhållning samt säkerställa att truppen inför varje säsong genomför särskilt anvisad digital utbildning.

Gällande div. 2, herr, ska SvFF verka för att föreningarna ges förutsättningar att arbeta utifrån samma modell som serienivåerna ovan.

För övriga föreningar, dvs. de som inte regelbundet är föremål för vadhållning, bör målsättningen vara att de med jämna mellanrum (minst en gång per säsong) informerar spelare och ledare om matchfixning och otillåten vadhållning samt vilka regler som omgärdar detta.

Utöver den återkommande regelbundna informationen och utbildningen enligt ovan, ska vid behov riktade insatser göras mot seriegrupper eller föreningar vars matcher är föremål för misstankar om matchfixning eller otillåten vadhållning. I dessa fall kan det bli aktuellt med ”uppsökande verksamhet” och föreläggande om obligatorisk utbildning; allt i syfte att förebygga framtida manipulation.

Unga spelare
Utöver det övergripande arbete som är inriktat på att lära alla fotbollsspelande barn och ungdomar ett etiskt och moraliskt förhållningssätt samt fair play (se SvFF:s ”Spela, lek och lär”) lär det - i fråga om spelare upp till 15 års ålder - mer sällan finnas anledning att särskilt fokusera på frågor om matchfixning och otillåten vadhållning. Vid de fem regionala utvecklingsläger som anordnas på olika platser i Sverige varje försommar, och där de mest talangfulla 15-åringarna från respektive SDF samlas, ska det vara ett obligatoriskt moment med matchfixningutbildning för deltagarna. Även föräldrar och övriga besökande ska erbjudas samma information och utbildning.

På Elitfotbollsgymnasier med nationell idrottsutbildning (NIU) och lokala fotbollsgymnasier ska matchfixning och otillåten vadhållning finnas med som ett obligatoriskt inslag.

Landslag
Samtliga SvFF:s landslag ska regelbundet informeras om matchfixning och otillåten vadhållning. Särskilt fokus ska läggas på ungdomslandslagen (P/F 15—19), där utbildningsinslag ska förekomma vid fasta tillfällen ett par gånger under ett landslags ”livscykel”. När det gäller de seniora landslagen ska särskilt

fokus på frågan läggas i samband med mästerskap. Vid vissa internationella tävlingar ingår matchfixningutbildning som ett obligatoriskt inslag.

Internationella övergångar
Spelare som inte utbildats i Sverige har inte haft möjlighet att delta vid de utbildnings- och informationstillfällen som redovisas ovan. Vid en internationell övergång till Sverige ska därför mottagande förening ha som rutin att, i samband med att spelaren ansluter till föreningen, informera spelaren om matchfixning, otillåten vadhållning och de regler som gäller inom svensk idrott, samt i förekommande fall ombesörja att spelaren genomför anvisad digital utbildning i enlighet med vad som redovisats i avsnittet *Föreningar* ovan. Det gäller i synnerhet vid internationella övergångar till Sverige som sker under sommarens transferfönster.

Tränare
Inom ramen för svensk fotbolls tränarutbildning ska det förekomma obligatoriska utbildningsinslag om matchfixning och otillåten vadhållning samt de regelverk som omgärdar detta, dels i UEFA B (arrangeras på SDF-nivå), dels i UEFA A (arrangeras av SvFF). Inom ramen för UEFA B-utbildningen ska alla deltagande tränare genomföra en särskilt anvisad digital utbildning.

Domare och matchdelegater
Det ska regelbundet informeras om matchfixning och otillåten vadhållning vid SvFF:s fortbildning av domare, bl.a. i form av nedan.

- Alla domare på elit- och regionnivå, vars utbildning SvFF ansvarar för, ska innan varje säsong genomföra en särskilt anvisad digital utbildning.
- Frågor om matchfixning och otillåten vadhållning ska diskuteras under omgångsträffarna för elit herr och dam samt vid halvtidsträffarna för övriga domare.
- Det ska genomföras matchfixningsutbildning vid domarnas stegutbildningar, t.ex. vid de olika regionala utvecklingslägren (där det kan samordnas med motsvarande utbildning för spelare och föräldrar, se under avsnittet *Unga spelare* ovan).
- Vid utbildning av centrala och regionala domarobservatörer ska matchfixning och otillåten vadhållning utgöra ett obligatoriskt inslag.
- Vid utbildning av SvFF:s match- och säkerhetsdelegater ska matchfixning och otillåten vadhållning utgöra ett obligatoriskt inslag.

Information och utbildning - hur?

Den information som lämnas och utbildning som genomförs behöver inte alltd vara så omfattande. Det är viktigare att budskapen är tydliga och att de upprepas återkommande:

- Vad är förbjudet?

- Vad blir konsekvenserna om man bryter mot reglerna?
- Vilka olika riskfaktorer finns för spelare, ledare och domare?
- Säg NEJ till matchfixning och otillåten vadhållning
- Rapportera alltid om du ser eller hör något

RF:s särskilda hemsida för matchfixning www.minmatch.se innehåller, förutom MFR och allmän information, korta utbildningsfilmer med tillhörande diskussionsfrågor samt en lärgruppsplan. Detta utbildningsmaterial kan med fördel användas i alla slags utbildningar enligt ovan.

Vid informations- och utbildningsinsatser mot vissa målgrupper bör man involvera berörda intresseorganisationer, t.ex. SEF, EFD, Ettanfotboll och domarorganisationerna. Det är viktigt att i möjligaste mån samordna utbildningsinsatserna för att säkerställa att ett enhetligt budskap inom svensk fotboll kommuniceras på ett resurseffektivt sätt.

Genomförande av plan

I flera delar genomförs redan det som angetts i denna plan, dvs. planen beskriver ett redan pågående arbete. I övriga delar bör implementering ske fr.o.m. den 1 januari 2022. SvFF:s Juridik- och säkerhetsavdelning har samordningsansvaret för att tillse att planen verkställs, inklusive kommunikation av dess innehåll, men det åligger varje verksamhetsdel inom SvFF, SDF och förening att genomföra ”sina” delar av planen.

SvFF:s Juridik- och säkerhetsavdelning har vidare samordningsansvaret för att utveckla planen, som ska vara ett levande arbetsdokument, samt att vidareutveckla informations- och utbildningsinsatserna i de delar där det uppstår ett sådant behov.